

Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Taloyhtiöiden pyöräpysäköinnin parantaminen Tampereella 16.2.2024

Avustuksen saaja	Tampereen kaupunki	
Osallistujat	Tampereen kaupunki, Sweco Finland Oy	
Aikataulu	1.1.2024	31.12.2024
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohderyhmä	Projektin aiheena on yksityisten asunto-osakeyhtiöiden eli taloyhtiöiden pyöräpysäköinnin parantaminen. Projektissa tarkastellaan, millaisia toimintamalleja ja ratkaisuja kalustevalmistajat tarjoavat taloyhtiöille, millaisia ratkaisuja taloyhtiöiden pyöräpysäköinnin järjestämiseen on olemassa ja miten kaupunki voi pysäköintiä ohjata. Lisäksi suunnitellaan pyöräpysäköinnin toteutusratkaisu 2-3 kiinnostuneeseen ja motivoituneeseen taloyhtiöön ja tehdään malleja tunnetuksi laajemmin. Hankkeen työvaiheet ovat: 1. Selvitys taloyhtiöiden pyöräpysäköinnin toteutusvaihtoehtoista ja nykytilanteen ratkaisuista (tammi-toukokuu) 2. Toimintasuunnitelma olemassa olevien kiinteistöjen pyöräpysäköintiin (helmi-huhtikuu) 3. Pyöräpysäköintiratkaisu 2-3 taloyhtiölle ja mahdollinen pilotointi (touko-marraskuu) 4. Viestintä hankkeen eri vaiheissa (koko hankkeen ajan) Hankkeen kohdealue on Tampere ja kohderyhmänä tamperelaiset olemassa olevat asunto-osakeyhtiöt (hallitukset ja asukkaat).	
Ennakoitu tulos	Hankkeen toimenpiteet ovat tärkeä ensimmäinen vaihe ja jo ne onnistuessaan vaikuttavat myönteisesti pyöräilyn olosuhteisiin Tampereella. Pitkäaikaista vaikuttavuutta tavoitellaan hankkeen jälkeen, kun toimintamalli ja kaupungin ohjausrooli on saatu rakennettua ja vuosittain toteutetaan onnistuneita pyöräpysäköinnin ratkaisuja taloyhtiöihin. Pyöräpysäköinti on olennainen osa pyöräilymatkan toteutumista ja siksi myös onnistuneiden toimenpiteiden vaikutuspotentiaali on merkittävä. Tavoitteena on löytää toteutusmalleja vanhojen taloyhtiöiden pyöräpysäköinnin toteuttamiseen. Taustalla tunnistettu pyöräpysäköinnin ongelma on pyöräilyn edistämisen kannalta tärkeä ja vaatii myös uudenlaisia toteutustapoja jo tunnistettujen perinteisten pyöräpysäköintiratkaisujen rinnalle.	
Lisätietoja hankkeesta	Sanna Ovaska, sanna.ovaska@tampere.fi, 040 8013125 Jukka Uusitalo, jukka.t.uusitalo@tampere.fi, 040 8007582	

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	Hankkeessa selvitettiin eurooppalaisten kaupunkien erilaisia ratkaisuja pyöräpysäköinnin parantamiseen yhteistyössä taloyhtiöiden kanssa. Kartoituksen keskeiset löydöt olivat hangaarit Edinburghissa ja Buurstalling-malli Utrechtissa. Lisäksi asiantuntijahaastattelujen avulla koottiin selvitys taloyhtiöiden pyöräpysäköinnin parantamisen keinovalikoimasta ja arvioitiin niiden toteuttamiskelpoisuuden mahdollisuuksia. Keinovalikoimaan tunnistettiin kuuluviksi taloyhtiöiden rahallinen tuki, kaavamääräykset, -muutokset ja rakennusoikeus, kadunvarsipysäköinti, keskitetty pyöräpysäköinti sekä liikkumisen ohjauksen keinot (neuvonta, viestintä, esimerkkien nostaminen). Osa todettiin erittäin haastaviksi toteuttaa, osan kohdalta jatketaan selvittelyä. Hankkeen keskeisiä jatkotoimenpiteitä on esimerkiksi neuvottelu maankäyttökorvausten alennuksesta, jatkokeskustelu rakennusvalvonnan ohjeistuksista ja tulkinnoista, pyöräpysäköintineuvonnan ja -viestinnän jatkaminen esimerkiksi tapahtumissa ja muun taloyhtiöneuvonnan yhteydessä ja valtakunnallisen määrärahan lobbauks. Hankkeen konkreettisin toimenpide oli kolmen pilottitaloyhtiön pyöräpysäköinnin kehittäminen. Kahteen kohteeseen tehtiin suunnitelma pyöräpysäköinnistä ja yhdessä kohteessa pilotoitiin pyörähangaarin käyttöä. Kokemusten perusteella voidaan myöhemmin arvioida, voisiko vastavaa mallia tarjota laajemmin taloyhtiöille. Tätä varten tunnistettiin jatkotoimenpiteenä Tampereen kaupungin sisäinen keskustelu siitä, kuuluuko em. kaupungin toimintaan. Hangaarilla on saatu konkreettista näkyvyyttä pyöräliikenteelle.
Miten tavoitteet toteutuivat?	Hankkeen pilottikohteista on saatu hyvä käsitys nykyisten taloyhtiöiden pyöräpysäköinnistä. Hankkeeseen valikoitiin eri vuosikymmeninä rakennetut kohteet myös tonttitehokkuudeltaan erilaisista ympäristöistä. Kahdelle pilottikohteelle on laadittu alustavat pyöräpysäköinnin toteutus-suunnitelmat ja yhdessä testataan pyörähangaarin toimivuutta yleisellä alueella. Hankkeen tavoitteena oli käydä läpi erilaisia pyöräpysäköinnin edistämistapoja kaupungin näkökulmasta. Tavoite on toteutunut kaksijakoisesti. Kuten edellä kuvattu, hankkeen aikana on selvitetty kattavasti eri mahdollisuuksia ja siltä osin tavoite voidaan todeta täyttyneeksi. Valitettavasti konkreettiset ja suorat keinot edistää pyöräpysäköintiä, esimerkiksi taloyhtiöitä tukemalla, on todettu hyvin rajalliseksi. Hankkeen jatkotoimenpiteet ja lisäkeskusteluja vaativat kysymykset on hyvin tunnistettu, ja näiden parissa jatketaan kaupungin omana työnä 2025. Hankkeen viestinnän tavoitteet täyttyivät erinomaisesti, sillä pyöräpysäköinti on saanut paljon näkyvyyttä ja hanketta on esitelty useissa tilaisuuksissa. Pilottihankkeissa mukana olleet taloyhtiöt ovat vahvasti sitoutuneet edistämään pyöräpysäköintiä tarjotun suunnitteluavun pohjalta ja ovatkin aloittaneet suunnittelemaan toimenpiteitä. Pyörähangaarin kokemuksia selvitetään vielä hankkeen päättymisen jälkeenkin.

Arvio hankkeen vaikutuksista	Yhteenvetona voidaan todeta, että kaikki hankkeessa suunnitellut toimenpiteet laadittiin ja tavoitteet täyttyivät vähimmäislaajuudessaan. Päällimmäisenä onnistumisena ovat laadukkaasti toteutetut pilotit ja pyörähangaarin toteutus, joka ylitti odotukset. Tilan tarjoaminen yleisiltä alueilta esimerkiksi hangaarille tunnistettiin mahdolliseksi keinoksi benchmarkauksessa ja arvioitiin ohjausryhmässä kokeilemisen arvoiseksi. Hangaari saatiin toteutettua ja kiinnostunut taloyhtiö valittua. Hangaarista on saatu alustavia hyviä kokemuksia taloyhtiöltä. Kokemuksia kerätään lisää hankkeen päättymisen jälkeen. Viestintä onnistui myös tavoitelaajuudessaan, sillä hanketta tai pyöräpysäköintiteemaa on esitelty useassa tilaisuudessa ja uutiskirjeessä. Sen lisäksi kaupungin sosiaalisessa mediassa on esitelty hanketta ja pyöräpysäköinnin tärkeyttä. Olemme tyytyväisiä, että eri tahoja ollut hyvin mukana valmistelussa. Ohjausryhmässä on ollut liikennesuunnittelun lisäksi Kiinteistöliiton edustajia. Toimenpidemahdollisuuksia kartoitettiin haastatteluin. Haastateltaviksi valikoituivat kaupungin organisaation sisältä liikennesuunnittelu, rakennusvalvonta ja kiinteistötoimi sekä ulkopuolelta Kiinteistöliitto ja Ekokumppanit Oy. Keskustelu on aloitettu ja sitä tulee jatkaa myös hankkeen jälkeen esimerkiksi kiinteistötoimen kanssa maankäyttökorvauksien osalta ja rakennusvalvonnan kanssa ohjeistuksista sekä tulkinnoista. Maankäyttökorvausten uudistus alkaa 2025, joten siksi tämä vuosi on luonteva jatkaa keskustelua kannustinten uusimisesta ja pyöräpysäköinnin sisällyttämiseksi osaksi maankäyttökorvauksen alennusta. Hankkeen tarjoama neuvonta ja viestintä edistivät pyöräpysäköinnin kehittämistä taloyhtiöissä ja herättivät kiinnostusta, mutta on vaikea arvioida, lähtikö joku kohde edistymään juuri tämän hankkeen ansiosta.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	Taloyhtiöillä on iso tarve kehittää pyöräpysäköintiä ja niissä on myös tarvetta neuvonnalle. Konkreettiset esimerkit hintatietoineen kiinnostavat taloyhtiöitä. Yksinkertaisia ratkaisuja kaupungin roolin kasvattamiseen taloyhtiöiden pyöräpysäköinnin kehittämisessä ei ole, ehkä neuvontaa ja viestintää lukuun ottamatta. Neuvontaa pitäisi olla tarjolla erityisesti muiden remonttien esim. piharemonttien yhteydessä. Hyvä pyöräpysäköinti on myös kilpailuvaltti taloyhtiöille. Yhteistyö kaupungin eri yksiköiden välillä on tärkeää ja erityisesti rakennusvalvonnan sitouttaminen pyöräpysäköinnin kehittämisen toimenpiteiden kannalta kriittistä. Kiinteistöliitto on erittäin hyvä yhteistyökumppani, koska sillä on valmiit yhteydet taloyhtiöihin.